

Nr 129.

Ankom till riksdagens kansli den 10 maj 1944 kl. 10 fm.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om anslag till statens järnvägars personals idrotts- och friluftsverksamhet.
(4:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *H. Ericsson* m. fl. (I: 54) och den andra inom andra kammaren av herr *E. Gustafsson* i Bogla m. fl. (II: 108), har hemställts, att riksdagen måtte till statens järnvägars idrottsförbunds verksamhet för år 1944 bevilja ett anslag av 5 000 kronor, att utgå av statens järnvägars driftsmedel.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda yrkande, får utskottet hänvisa till motionen II: 108.

Genom beslut den 22 december 1943 har Kungl. Maj:t förklarat av järnvägsstyrelsen gjord framställning om bidrag med 5 000 kronor av trafikmedel till statens järnvägars idrottsförbund icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Vidare må erinras att årligen anslås betydande belopp av tipsmedel till idrottens främjande i form av bidrag till olika idrottsorganisationer. Medlen utgå från fonden för idrottens främjande, till vilken avsättningsanslag anvisas under tionde huvudtiteln. För nästa budgetår föreslås ett avsättningsanslag av 1 800 000 kronor.

Från *riksidrottsförbundet* har i anledning av motionerna vitsordats, att det betydelsefulla arbete, som personalen vid statsbanorna utför och som ofta kräver en enastående stor precision och koncentration, utgör en stark motivering för att denna personal beredes all möjlig idrottslig övning. Å andra sidan har från förbundet påvisats de möjligheter, som i olika avseenden förelåge att från förbundet erhålla stöd för idrottsverksamheten även vid statens järnvägar, varjämte försäkrats, att eventuella framställningar därom skulle bli välvilligt behandlade. Vad angår den i motionen omnämnda friluftsverksamheten med lägerveckor, fjällresor o. s. v. har från *riksidrottsförbundet* erinrats, att medel för dylika ändamål torde kunna erhållas från fonden för friluftslivets främjande samt att statsbanepersonalen i detta avseende vore särskilt gynnad genom sina möjligheter att erhålla fria resor.

Utskottet underskattar icke det värde en bland statsbanornas personal i sunda former bedriven idrottsverksamhet kan ha även för företaget som sådant. Utskottet har ej heller förbisett, att vissa enskilda företag plägat understödja liknande strävanden bland sina anställda. Även telegrafstyrelsen har i enstaka fall lämnat dylika bidrag, nämligen förutom ett i motionen om-

Utskottet.

nämnt engångsbidrag på 10 000 kronor till en idrottsplats för personalen vid telegrafverkets verkstad i Nynäshamn, ett årligt bidrag på cirka 2 000 kronor till telegrafverkets idrottsförening i Stockholm, vilket senare bidrag emellertid kan vara diskutabelt ur synpunkten av en enhetlig behandling av uppkommande frågor om bidrag till liknande sammanslutningar vid andra statliga verk.

Den verksamhet, som utövas av statens järnvägars idrottsförbund, kan tvivelsutan likaväl som det arbete, vilket utföres av andra dylika till gagn för de anställdas andliga och fysiska fostran verkande sammanslutningar, vara förtjänt av all uppmuntran. De skäl, som tala för att genom statliga bidrag i särskild ordning stödja idrotten vid statens järnvägar, torde emellertid med ungefärligen samma styrka kunna åberopas beträffande ett mycket stort antal andra statliga företag, verk och personalkårer av skiftande slag. Det i motionerna framförda spörsmålet är alltså statsfinansiellt sett ganska vittutseende. På grund härav får utskottet avstyrka motionerna. Utskottet hemställer därför,

att motionerna I: 54 och II: 108 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 maj 1944.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Pauli, Gränebo, Lindström, Sven Larsson, Bernhard Nilsson, Holmström, Heiding, Karl Andersson* och *Emil Petersson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Skoglund* i Doverstorp, *Svensson* i Grönvik, *Bergström, Andersson* i Prästbol, *Danielsson, Ward, Isacsson, Pettersson* i Dahl, *Andersson* i Malmö, *Åkerström* och *Eriksson* i Frägsta.

Reservation

av herrar *Oscar Olsson, Pauli, Ward, Andersson* i Malmö och *Åkerström*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Det plägar som bekant ej sällan förekomma att mera socialt vidsynta enskilda företag ekonomiskt stödja även idrottsliga sammanslutningar bland personalen i självklar insikt om gagnet därav ej endast för de anställda själva utan även indirekt för det egna företaget. Ganska naturligt synes det därför, att

ledningen för ett i moderna affärsmässiga former arbetande statligt företag av den stora omfattning, som statens järnvägar har, också önskar förfoga över ett mindre belopp för att befrämja liknande strävanden bland statsbanepersonalen. Från riksidsrottsförbundet har för utskottet vitsordats, att det betydelsefulla arbete, som statsbanepersonalen utför och som ofta kräver en enastående precision och koncentration, utgör en stark motivering för att nämnda personal beredes all möjlig övning. Telegrafstyrelsen har redan tidigare i enstaka fall lämnat dylika bidrag, nämligen förutom ett i motionerna omnämnt engångsbidrag på 10 000 kronor till en idrottsplats för personalen vid telegrafverkets verkstad i Nynäshamn ett årligt bidrag på cirka 2 000 kronor till telegrafverkets idrottsförening i Stockholm.

I betraktande särskilt av att en av järnvägsstyrelsen gjord framställning om ett anslag från trafikmedel på 5 000 kronor till statens järnvägars idrottsförbund så sent som den 22 december 1943 avslagits av Kungl. Maj:t, kan utskottet visserligen ej tillstyrka motionerna. Utskottet anser dock det i dem framförda spörsmålet vara av den principiella vikt, att frågan bör göras till föremål för förnyat övervägande med tagen hänsyn till dess konsekvenser beträffande statsförvaltningen i övrigt. Sannolikt skall det visa sig, att ett ekonomiskt stöd av idrotten för statsförvaltningen i allmänhet av statsfinansiella hänsyn icke kan utsträckas utöver de bidrag, som kunna lämnas genom riksidsrottsförbundet. Vad däremot de stora affärsverken beträffar torde utredningen måhända komma att visa, att vederbörande verksledning ar icke böra vara helt uteslutna från att även ekonomiskt kunna uppmuntra idrottsliga strävanden bland sina personalkårer, varigenom ju också vissa garantier kunna uppnås för att dessa strävanden erhålla en sund inriktning.

Med återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande lämpligheten av och möjligheten för att i begränsad utsträckning och främst beträffande de affärsdrivande verken ekonomiskt stödja idrottsliga strävanden bland de statsanställda.»
